

Postmuseums chefer

Av Jan Billgren

Under de senaste 100 åren har Postmuseum haft nio chefer. De flesta av dessa har innehaft sina ämbeten under mer än tio år. Nestorn är Johannes Rudbeck som var chef under 21 år.

Befattningen som chef för Postmuseum var under de första trettio åren endast på deltid. Först med Paul Gerhard Heurgren fick museet en chef på heltid. Befattningen kallades till en början föreståndare men ändrades under Johannes Rudbecks tid till intendent, senare förste intendent. Först under Karin Svahns förordnandetid blev titeln museichef.

Redogörelsen för de olika cheferna är främst baserad på tryckt material, i huvudsak hämtat från tidigare årgångar av *Postryttaren* samt biografiska uppslagsverk som *Svenska män och kvinnor* och *Svenskt biografiskt lexikon*. De avslutande biografierna över de två senaste cheferna, Karin Svahn och Gunnar Nordlinder, är tillkomna efter intervjuer med respektive.

Erik Lannge

Erik Gustaf Lannge föddes 1878 och tog studentexamen i Västervik 1895. Efter postexamen blev han e.o. postexpeditör i Östra distriktet 1897 och ordinarie 1900-1908. Under de senare åren hade han uppdrag vid generalpoststyrelsen som tillförordnad notarie och fick fast anställning där 1909.

Erik Lannge var den drivande kraften vid starten av Postmuseum. Vid det första nordiska posttjänstemannamötet i Stockholm 1903 hade han ordnat en både retrospektiv och framåtblickande postutställning. Denna ägde rum i det ännu inte invigda centralposthuset den 27 augusti - 6 september. Den fanns i bottenvåningen i inte min-

JAN BILLGREN är född 1936 i Tollarp. Han har varit universitetslektor i företagsekonomi i Lund, men även författat många artiklar om filateli och posthistoria, varav ett 10-tal i *Postryttaren*. Han är ansvarig för ämnesområdena posthistoria och filateli i Nationalencyklopedin och Bra Böckers lexikon 2000. Sedan 1999 är han medlem av styrelsen i Postmusei Vänner och från 2000 också dess ordförande.

dre än sju rum. Vid utställningen visades frimärkshandlare Heinrich Lichtensteins svenska frimärkssamling samt en mängd postala föremål som Lannge lånat ihop från hela landet. Allt som samlats in för denna utställning sparades och kom att utgöra grunden för museets samlingar.

När Postmuseum inrättades - efter det att Postverkets generaldirektör, Edvard von Krusenstierna, låtit Lannge göra en utredning om saken - uppläts nio rum i posthuset på Lilla Nygatan 6. Av dessa användes sju för exponering av föremål (tre för de historiska samlingarna, tre för modellsamlingarna och ett för frimärkssamlingarna).

Erik Lannge utnämndes till föreståndare för Postmuseum 1906. Han innehade befattningen under fyra år och avgick redan 1910. Då hade han samtidigt varit chef för Postverkets undervisningsanstalt. Som ersättning för museichefsuppdraget uppbar Lannge 900 kr per år. Det kan tilläggas att avgången berodde på att han utnämnts till överkontrollör med placering i Göteborg.

Lannge innehade åtskilliga befattningar fram till pensioneringen 1943. Han var överkontrollör i Västra distriktet 1909-1912 och sekreterare vid generalpoststyrelsen 1913-

Erik Långe var museets chef åren 1906-1910.
 Porträtt i olja, utfört av konstnären Olga Raphael Linden-Hallencreutz,
 överlämnat som gåva till Postmuseum vid 50-årsjubileet 1956. Foto: Robert Mattson.

Erik Långe was in charge of the Museum 1906-1910.
 Portrait in oils by the artist Olga Raphael Linden-Hallencreutz,
 donated to Post Museum on its 50th anniversary.

1914. År 1915 utnämndes han till postdirektör och var chef för Mellersta distriktet till 1931. Under åren 1931-1937 var han sekreterare vid generalpoststyrelsen. Därefter var han utredningsexpert inom styrelsen 1937-1955 och fanns alltså i tjänst så länge som tolv år efter pensioneringen.

Även under senare år intresserade Erik Långe sig för Postmuseum. Han var med om omorganisationen av de historiska samlingarna i museet 1945-1949. Han engagerades också i föreningen Postmusei Vänner där han var vice ordförande från starten 1926 ända fram till 1953. Han utsågs till hedersledamot 1949 och fick föreningens guldmedalj 1953 för sina mångåriga insatser. Det kan tilläggas att guldmedaljen endast har

tilldelats två personer – den andre var den store donatorn, Hans Lagerlöf, som fick medaljen ett par år tidigare.

Långe var en flitig skribent som tillsammans med den blivande postsparbankschefen Johannes Döss gav ut "Postboken", en omfattande uppslagsbok med förklaringar över alla tänkbara uppslagsord, tagna från postala författningar och reglementen. Denna handbok utkom åren 1908-1915 i tre upplagor och kom till flitig användning bland många posttjänstemän. Dessutom medverkade Långe bl.a. i Post- och Telegrafortförteckning, Svensk Ortförteckning och Kommunikationskarta över Sverige.

Erik Långe var också redaktör för flera tidskrifter, såsom Posttjänstemännens fören-

ingsorgan *Svenskt Postarkiv*, 1900-1904 och den egna skrften *Tidskrift för Postväsendet* 1903-1918. Den senare bytte namn till *Nordisk Posttidskrift* 1919 och för denna var Lannge huvudredaktör till sin död. Det kan tilläggas att tidskriften kom ut till och med år 2000.

Lannge blev 77 år gammal; han avled den 24 juli 1955. Då hade han varit aktiv tills en månad före dödsfallet. Hans sista insats gjordes vid det tionde nordiska posttjänstemannamötet i Oslo den 13-16 juni. Lannge hade deltagit i samtliga av dessa möten, alltsedan det första år 1903, till vilket han själv varit initiativtagare och vid vilket han fungerade som generalsekreterare.

Vilhelm Petrelius

Vilhelm Petrelius var född i Stockholm 1875. Han tog studentexamen där 1894 och följde den högre postkursen 1894-1895. Han berättar själv i sin humoristiskt hållna levnadsbeskrivning i *Postens årsbok* 1951 att denna kurs avslutades med en muntlig tentamen vid vilken generaldirektören von Krusenstierna var närvarande.

Petrelius blev därefter e.o. postexpeditör vid postinspektionen i Mellersta distriktet, vilket bl.a. medförde att han fick vikariera vid behov i postkupéerna i distriktet. Han fick också vikariera som postmästare vid mindre postkontor. En episod från ett sådant vikariat ville Petrelius inte undanhålla sina läsare:

”En dag kom ’körkherrn’, en äldre skåning, in på posten med en postanvisning på, låt mig säga, 6 kr. När han skulle betala, lade han upp kanske 2;50 och sa’, att resten brukade han få vara skyldig. Jag blev häpen, men tog risken, och förlorade intet. Efteråt upplyste postmästarinnan, att denna kreditgivning var en tradition. Herdens ekonomi hade undergrävts genom hans ävlan att sköta prästgårdsjorden själv – på skånskt manér.”

Petrelius var lärare vid postelevkurserna i Stockholm 1906-1909 och blev notarie på generalpoststyrelsens första byrå 1910. Med denna tjänst följde föreståndarskapet för

Vilhelm Petrelius var föreståndare för Postmuseum 1911-1913.

Vilhelm Petrelius was the Museum's curator 1911-1913.

Postverkets undervisningsanstalt, där han alltså efterträdde Erik Lannge åren 1911-1913.

Samtidigt med denna befattning var Vilhelm Petrelius föreståndare för Postmuseum från den 1 januari 1911. I motsats till sin företrädare uppbar han inte någon särskild ersättning för sitt museiuppdrag. Båda befattningarna lämnade han redan 1913, då han utsågs till överkontrollör efter Erik Lannge vid postdirektionen i Västra distriktet och flyttade till Göteborg.

Om hans korta tid som chef för Postmuseum finns det av naturliga skäl inte så mycket att berätta. Det enda omdöme om honom som postmuseichef finns i Olof Viklunds minnesruna i *Postens årsbok* 1963:

”Uppdraget intresserade honom mycket, beläst och praktiskt anlagd som han var, men hans tid som museiföreståndare var för kort för att efterlämna några bestämda spår. Så mycket vet man dock som att han tog initiativ till en del förbättringar.”

Vilhelm Petrelius blev 1918 postmästare i Uppsala. Med undantag för en kort sejour som överpostmästare vid postkontoret Stockholm i åren 1925-1926 förblev han Uppsala trogen till sin pensionering 1940. Han var medlem av stadsfullmäktige och bl.a. ordförande i Uppsala fattigvårdsstyrelse och ledamot av stadens lönenämnd.

Under många år var Petrelius också engagerad i Posttjänstemännens förening. Han var sekreterare 1906-1912, ordförande i föreningen 1920-1928 och blev sedan hedersordförande. Vilhelm Petrelius avled 1952.

Johannes Rudbeck

Friherre Johannes Reinhold Gustaf Rudbeck föddes 1867 på egendomen Edsberg i Sollentuna. Han tog studenten i Stockholm 1885. Efter hovrättsexamen i Uppsala 1891 blev han vice häradshövding 1894. Efter anställningar i bl.a. Civildepartementet kom han till generalpoststyrelsen som sekreterare 1909.

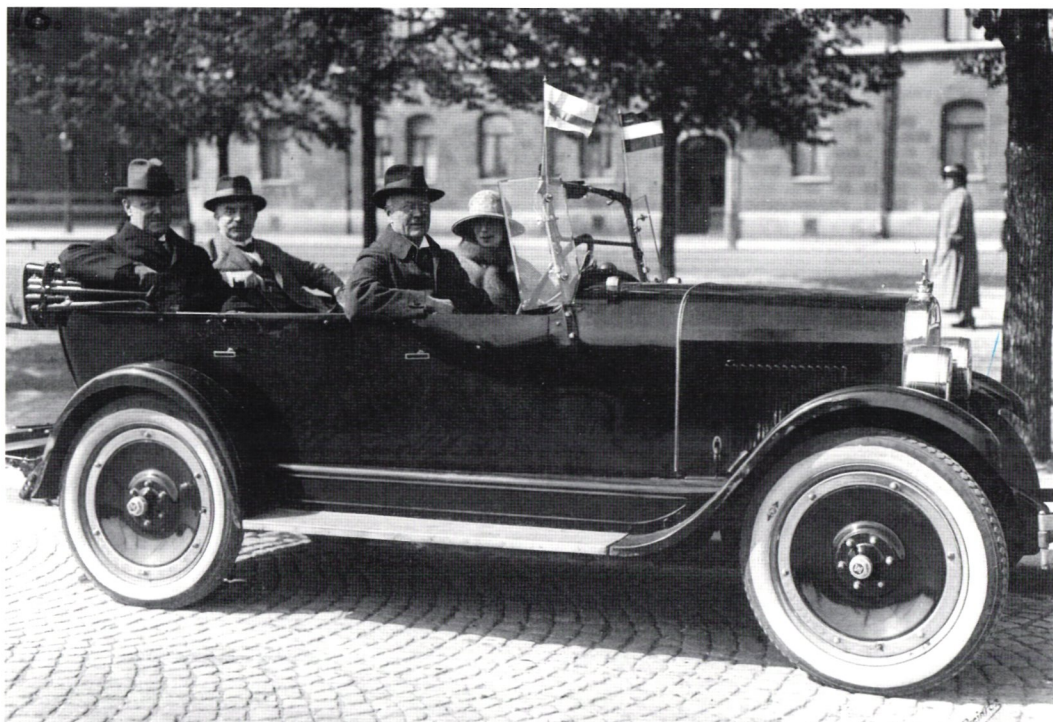
Johannes Rudbeck blev chef för Postmu-

seum 1913, ett arbete som han skötte vid sidan om sina övriga arbetsuppgifter som sekreterare vid generalpoststyrelsens andra byrå, främst tillsynen över persedelförrådet. Han uppbar ingen särskild ersättning för sitt museichefsuppdrag förrän 1924, då han beviljades 600 kr per år. Rudbeck utnämndes till förste intendent 1917, då han blev chef för frimärksförrådet, ett uppdrag som han utförde parallellt med det som museichef.

Till Rudbecks viktigaste insatser inom Postmuseum får man räkna införandet av accessionsförläggning av föremål redan 1914. Han var en högst driftig chef, som lyckades få flera betydelsefulla donationer till museet.

Johannes Rudbeck var chef för Postmuseum i 21 år (1913-1934), längst av alla genom åren. På detta fotografi från Världspostkongressens bilkorståg genom Stockholm 1924 sitter han längst fram, tillsammans med två tyska delegater. Foto: Ahnberg & Preinitz.

Johannes Rudbeck was in charge of the Museum for 21 years (1913-1934), longer than anyone else. In this photograph of the Universal Postal Union Congress motorcade through Stockholm in 1924, he is at the very front, together with two German delegates.

Dessa var från bl.a. Fredrik Arsenius, Hans Lagerlöf, Astley Levin och Eric von Rosen.

Rudbecks efterträdare, Paul Gerhard Heurgren, har i sina minnesanteckningar vittnat om Rudbecks förtjänster:

”Då Rudbecks mesta tid upptogs av hans tjänst som föreståndare för frimärksförråd och stämpelexpedition, hann han sällan besöka Postmuseum. Mycket arbete till gagn för museet utförde han dock på sin expedition i posthuset vid Vasagatan. Modern museiteknik var Rudbeck främmande för. Det erkände han även. Han ville ha så mycket som möjligt i ett museirum både på golv och väggar. Många för museet värdefulla föremål skaffade Rudbeck till museet. Han torde vara den förste, som i ett postmuseum exponerade ej blott frimärken utan även teckningar och provtryck till frimärken.”

Ett annat vittnesbörd om postmuseichefen gav den dåvarande generaldirektören, Julius Juhlin, år 1924 när han redovisade vad som hade hänt under de gångna 20 åren, i en skrivelse till Kungl. Maj:t med äskande om 600 kr per år i ersättning till Rudbeck, på följande sätt:

”Under de nära 20 år, som sedan dess förflutit, hava museets samlingar ansenligt ökats. F.n. rymmer postmuseum följande nio huvudavdelningar: den historiska samlingen, poststatistik, porträtt, frankotecken, brevets historia, postala författningar, ”posten i konsten”, modellsamlingen och den utländska avdelningen. Den anförda indelningsplanen torde giva vid handen, att museets samlingar äga ett icke endast postalt, utan även mera kulturellt intresse. Av det ständigt växande antalet besökare synes också framgå, att postmuseum blivit känt och uppskattat även utanför fackmannakretsar.”

Under Rudbecks tid ordnades samlingarna om vid ytterligare två tillfällen, 1924 och 1933.

År 1919 startades, på initiativ av Rudbeck, en skriftserie, ”Meddelanden från Postmuseum”. Fram till Postmusei Vänners 25-årsjubileum 1951 hade 25 arbeten publicerats i denna serie. Han inspirerade också Postmusei Vännen att åren 1933-1936 ge ut en

tidskrift, ”Nyheter från postmuseum”. Redaktör för denna var Paul Gerhard Heurgren. Rudbeck var ordförande i Postmusei Vännen åren 1926-1934; han var alltså föreningens förste ordförande och utsågs till hedersledamot när han avgick som museichef 1934.

Under sin tid som museichef författade Rudbeck också posthistoriska skrifter. Den främsta är ”Svenska fartyg och sjöpostförbindelser under trehundra år” vilken utkom 1933. Dessutom kan här nämnas ”Svenska poststämplor i Postmuseum från tiden före frimärkenas införande” vilken publicerades i *Meddelanden från Postmuseum* nr. 2 år 1920.

Johannes Rudbeck var stor boksamlare och bokforskare. Som boksamlare sammanbragte han en förnämlig samling svenska äldre bokband, vilken han donerade till Röhsska museet i Göteborg 1925. Så tidigt som 1910-1914 utgav han ”Svenska bokband under nyare tiden (1521-1880)” i tre band. Rudbeck gav också ut skrifter om den egna släktgrenen. Den mest kända är ”Bibliotheca Rudbeckiana” vilken publicerades 1918. Han erhöll utmärkelsen Litteris et Artibus år 1933.

Rudbeck avled i Stockholm 1935, 68 år gammal.

Paul Gerhard Heurgren

Paul Ludvig Gerhard Heurgren föddes 1886 i Malmö, där hans far var pastor i S:t Petri församling och sedan kyrkoherde i Örkened och Källs Nöbbelöv. Efter skolgång i Lund, där Heurgren tog studentbetyg i svenska, tyska, matematik och geografi, följde han postelevkursen i Stockholm. Vid denna utbildning var bl.a. Lannge, Petrelius och Juhlin lärare. År 1907 anställdes han i Postverket, blev postexpeditör 1912 och postassistent 1925. Han kom till Postmuseum 1925 efter att i flera perioder ha tjänstgjort i generalpoststyrelsens bibliotek. År 1937 utnämndes han till aktuarie och 1948 till intendent.

De första åren tjänstgjorde Heurgren som amanuens åt Johannes Rudbeck innan han blev museets förste heltidsanställd chef 1934. Han var därför ovanligt väl för-

trogen med museet redan från början.

Under Heurgrens 18 år som museichef förändrades museet i grunden. År 1939 flyttades postkontoret Stockholm 2 från museihuset på Lilla Nygatan till nya lokaler på Stora Nygatan. Efter en genomgripande ombyggnad öppnades den filatelistiska avdelningen en trappa upp i augusti 1941 och elva år senare invigdes den historiska avdelningen på entréplanet. Museichefen engagerade sig personligen, tillsammans med Erik Långe, i förändringen av dessa två avdelningar.

Även under Heurgrens tid fick Postmuseum stora donationer från storsamlare av frimärken. De tre mest kända är från Fredrik Benzinger, Fredrik d'Orchimont och Harald Sundstedt. Innehållet i dessa donationer redovisas i Erik Hambergs artikel.

Egon Jonsson, generalpoststyrelsens före informationschef, har i sina minnesord över Heurgren betonat, att denne också ägnade stort intresse åt de tillfälliga utställningarna, av vilka många blev stora publikframgångar och fick positiv kritik i fackpressen. Till flera av dessa gjordes särskilda kataloger.

Under Heurgrens tid som museichef sysslade han i inte obetydlig omfattning med utrednings- och forskningsarbete som ledde till många artiklar, om framför allt svensk och i någon mån utländsk posthistoria, publicerades i olika tidskrifter. Som exempel kan nämnas *Nordisk Posttidskrift*, danska, tyska och franska filatelistiska tidskrifter, *Svensk Filatelistisk Tidskrift* och *Nordisk Filateli*. Andra artiklar publicerades i *Meddelanden från Postmuseum*, *Meddelanden från Postmusei Vänner*, *Frimärkets Dags årsbok* och *Postens årsbok*.

Det i särklass mest omfattande arbetet var dock "Bibliografi över innehållet i svenska postala författningar och skrivelser 1541-1889". Verket utgavs åren 1925-1936 i 50 mimeograferade exemplar i nio band och omfattade 1.578 sidor. Det har varit till stor hjälp för många sentida forskare som sökt efter posthistoriska källor i museet. Det har också uppskattats mycket inom biblioteksvärlden. Ett annat betydelsefullt verk är

Paul Gerhard Heurgren var den förste heltidsanställda chefen. Han var i ledningen för museet åren 1934-1952. Här visar han utställningen "Från barnaår till silverhår" för två pojkar 1943.

Paul Gerhard Heurgren was the first full-time curator. He was in charge of the Museum 1934-1952. Here he is showing two boys the exhibition "From Childhood to Old Age" in 1943.

"Allmän posthistoria" vilken publicerades i två delar 1926 och 1928.

Paul Gerhard Heurgren var medlem i Postmusei Vänner styrelse redan från starten 1926. Han var sekreterare under två perioder, 1927-1940 och 1942-1950. Heurgren var också redaktör för *Nyheter från Postmuseum* som föreningen gav ut åren 1933-1936. Han utsågs till hedersledamot 1957.

Heurgren hade ett omfattande kontaktnät, även internationellt. Han företog sålades åtskilliga tjänsteresor till utländska postmuseer och till UPU i Bern. Inrikes deltog han i Sveriges Filatelist-Förenings årliga kongresser, frimärksutställningar, filatelistföreningars jubiléer, m.m.

Efter pensioneringen ägnade sig Heurgren bl.a. åt posthistoriskt författarskap. Detta resulterade i åtskilliga böcker och artiklar i svensk och utländsk press. De mest omfattande verken är "Svensk militärpost" som utgavs 1961 och "Svensk diligens trafik" 1964. Inte mindre än tio längre artiklar i skiftande ämnen publicerades i *Postryttaren* åren 1952-1964.

Efter några år med vacklande hälsa avled Paul Heurgren 1966, nära 80 år gammal.

Gunnar Stenerudh

Gunnar Stenerudh föddes i Arvika 1909. Han tog studenten i Karlstad och gick sedan igenom postassistentkursen 1927-1930. Stenerudh kom till poststyrelsen 1938, där han upprätthöll flera befattningar.

Den 1 december 1952 utnämndes han till chef för Postmuseum och förblev museet trogen fram till sin alltför tidiga död 1966. Han hade då bakom sig studier vid Stockholms stadsmuseum och postmuseet i Bern. Han hade också varit amanuens vid Postmuseum under Heurgrens tid.

Under Stenerudhs tid byggdes arbetslokaler för museets personal om. Man moderniserade också utställningsrummen för de historiska samlingarna. Dessutom upprättades ett inventarieregister med text och fotografier av föremålen. Under arbetet med registret återfanns 1955 den tryckpress som använts vid tryckningen av de första frimärkena, nedmonterad, i museets magasin.

Ett särskilt rum för frimärken från de nordiska länderna inrättades, det s.k. Nordenrummet. Exponaten i detta rum utgjordes främst av material från Nils Gellerstedts donation. Frammärkena monterades i ramskåp med utdragbara, vertikalt stående skivor. Utställningsverksamheten intensifierades också genom fler tillfälliga utställningar varje år. Samtidigt deltog museet i de flesta internationella frimärksutställningarna i världen.

Liksom sin företrädare ägnade sig Stenerudh åt posthistorisk forskning. Resultatet av denna publicerade han framför allt i museets årsbok, *Postryttaren*. De mest omfattande artiklarna handlar om "Brevet – ett meddelande genom tiderna", i vilka Stenerudh beskriver brevet historia alltifrån flera tusen år f. Kr. till 1900-talets mitt.

Gunnar Stenerudh var sekreterare i Postmuseinämnden, ledamot i stiftelsen Stockholmia 55 och styrelseledamot i Postmuseum Vänner åren 1953-1966, varav fem år som sekreterare. Han var också redaktör för *Postryttaren*.

Gösta Sundman, byrådirektör i Posten,

berättar i sin minnesruna i *Postryttaren* 1966 om Stenerudh att

"Han var rikt begåvad, ägde stor arbetsförmåga och hade mångsidiga kulturella intressen och en framstående förmåga att uttrycka sig i tal och skrift. Dessa egenskaper i förening med hans kunnighet och skicklighet i postala och administrativa frågor samt hans under årens lopp förvärvade kunskaper inom filatelins vidsträckta område har varit tillgångar av stort värde för Postmuseum, som under hans ledning fortsatte att utvecklas till ett av de förnämsta inom sitt område i världen."

Gunnar Stenerudh avled 1966, endast 57 år gammal.

Gunnar Stenerudh var chef för Postmuseum från 1952 fram till sin död 1966. Här visar han utställningen "Islands filateli" för Islands chargé d'affaires, Páll Asgeir Tryggvason (t.h.) 1963.
Foto: Yngve Hellström.

Gunnar Stenerudh was the Museum's curator from 1952 until his death in 1966. Here he is showing the exhibition "Iceland's Philately" to Páll Asgeir Tryggvason, the Chargé d'Affaires of Iceland (to the right), in 1963.

Gilbert Svenson

Gilbert Svenson föddes i Malmö 1919. Han växte upp på Torups slott, där hans far var trädgårdsmästare. Efter konstvetenskapliga studier i Lund blev han fil. kand. 1943. Han inledde sin långa museiverksamhet vid universitetets konstmuseum, fortsatte vid Gotlands Fornsal och kom så småningom till Värmlands museum i Karlstad. Därifrån flyttade han till Stockholm 1961 då han utnämndes till intendent vid Postmuseum.

Efter fem år som intendent blev Gilbert Svenson chef för Postmuseum 1966. Han var då den förste museiutbildade chef som museet dittills haft.

Med Svenson som chef kom Postmuseum att slå in på en ny kurs när det gällde de tillfälliga utställningarna. Hans entusiasm för frimärket som bild utnyttjades då han skapade tillfälliga utställningar kring frimärksmotiven. Till sin hjälp hade han bl.a. medlemmarna i föreningen Svenska Motivsamlare, grundad år 1961, med ordföranden, Olle Cronsjö i spetsen. ”Följden blev en serie utställningar som visade olika yttringar av kulturlivet, belysta av frimärken”, enligt hans levnadstecknare, Sven Carlin.

Som en konsekvens av alla dessa tillfälliga utställningar lät Svenson montera ett antal utställningssamlingar, främst inom olika motivsamlingsområden. Dessa lånades sedan ut till olika frimärkssamlarföreningar. De kom dessutom till användning då Frimärkets Dag firades på olika orter ute i landet.

En annan inriktning av utställningsverksamheten var att främmande länders postverk och postmuseer inbjöds att ställa ut i Postmuseum. Utställningarna invigdes ofta av respektive lands ambassadör i Sverige, något som lockade många besökare till vernissagerna.

Gilbert Svenson var pionjär när det gällde skol- och ungdomsverksamhet inom museet. Genom samarbetet med bl.a. Cronsjö fick ungdomsfilatelin och speciellt samlandet av motiv på frimärken en plattform på museet. Vid Postmuseums 60-årsjubileum 1966 donerade Cronsjö en stor samling av

fransk konst på frimärken, en samling som erhållit Grand Prix vid den internationella utställningen IMEX 1964 i Budapest. Även en annan motivsamling, donerad av Astrid Tufvesson, kom till museet under hans tid.

Den omfattande utställningsverksamheten ledde till att besöksiffrorna steg. Vid de många vernissagerna kom numera hundra-talet besökare mot något tiotal tidigare. För museets del noterades att antalet besökare steg från 30.000 till 40.000 åren 1970-1972. För Postmusei Vänner innebar Svensons period på museet att antalet medlemmar ökade från ca. 700 till drygt 5.000.

Gilbert Svenson var också en stor filate-

Gilbert Svenson var den förste museiutbildade chefen. Han var museichef 1966-1976. Här (t.v) i samtal med utställningskommisarien Gösta Gustavsson vid utställningen ”Frimärken vår hobby, CGT 20 år” 1964. Foto: Gunnar Svensson.

Gilbert Svenson was the first curator with a qualification in museum management. He was in charge 1966-1976. Here (to the left) in conversation with Gösta Gustavsson, the exhibition commissioner, at the exhibition “Stamps our Hobby, CGT 20 years” in 1964.

list och som sådan välkänd ute i världen. Han var internationell juryman vid frimärksutställningar samt styrelseledamot i Sveriges Filatelist-Förbund, där han blev sekreterare redan 1961. Han åkte land och rike runt och höll föredrag i olika filatelistföreningar under många år. Dessutom kommenterade han den svenska frimärksutgivningen i en rad årsöversikter i *Svensk Filatelistisk Tidskrift*.

Som författare och konstvetare publicerade Gilbert Svenson inte mindre än tio artiklar om "Stildrag hos våra frankotecken" i *Postryttaren* 1962-1971. Som underlag använde han bl.a. tidigare obearbetat material om de svenska frimärkena, t.ex. förslagsteckningar. Samtliga frimärken, utgivna åren 1855-1967, har analyserats av Svenson.

Under sina sista tjänsteår drabbades Gilbert Svenson av långvariga sjukdomsperioder. Dessa gjorde att han var tjänstledig under de sista åren av sitt förordnande. Under denna tid upprätthöll Sven Carlin chefsposten. Svenson avled 1987 i en ålder av 68 år.

Sven Carlin

Sven Carlin föddes 1917. Han anställdes tidigt inom Posten och utbildade sig inom verket. Carlin utnämndes till postexpeditör 1938 och postassistent 1942. De första tjänsterna som postassistent var i Varberg och Alvesta. Därefter utnämndes Carlin till postmästare, först i Hörby 1953 och sedan i Kramfors 1959.

Sven Carlin anställdes vid Postmuseum 1966, samma år som Gilbert Svenson tillträdde chefs tjänsten. Han verkade redan då för att utveckla den posthistoriska delen av museets verksamhet med bl.a. tillfälliga utställningar inom detta område. Han var ställföreträdande chef 1976-1980, då han utsågs till ordinarie museichef.

Rent organisatoriskt förändrades Postmuseums relation till övriga Posten under Carlins tid. I samband med chefsbytet placerades museet under Postens informationsavdelning, något som dock blev en ganska kortvarig lösning. Redan den 1 oktober 1981 överfördes Postmuseum till Postens Fri-

Sven Carlin anställdes i Postmuseum 1966 och var dess chef 1976-1982. Här håller han tal på Postmuseum till Gilbert Svenson vid dennes 50-årsdag 1969. Foto: Yngve Hellström.

Sven Carlin took up a post at the Museum in 1966 and was its curator 1976-1982. Here he is making a speech at Post Museum to Gilbert Svenson on the occasion of the latter's 50th birthday in 1969.

märksavdelning, PFA, den enhet som svarade för produktion och försäljning av de svenska frimärkena. Denna förändring baserades på generaldirektör Ove Rainers bedömning att Postmuseum på detta sätt skulle tryggas rent ekonomiskt. Dessutom ansågs det att eftersom museet till inte obetydlig del var ett frimärksmuseum borde det också kunna fungera som ett instrument för PFA för att öka intresset för att samla frimärken.

Museets publikation *Nytt på Postmuseum* började utkomma under Carlins chefsperiod. Ansvarig för programbladet var Karin Rabén.

Sven Carlin var medlem av Postmusei Vänners styrelse åren 1972-1982. Under fem år var han dessutom kassaförvaltare. Han var också redaktör för *Postryttaren* under närmare tio år.

Under många år författade Sven Carlin en rad artiklar om svensk posthistoria. I en av dessa avslöjar han sitt intresse för att samla frimärken. Hans intresse riktades särskilt mot olika länders förstautgåvor. Sedan han skaffat sig England nr. 1 och 2 - vilka ju var de första i världen - satsade han i stället

på en samling av "frimärken på frimärken". Eftersom sådana frimärken ofta avbildar landets första frimärke fann han en mindre kostsam metod att fortsätta med detta samlingsområde.

Sven Carlins största arbete i posthistoria var standardverket "Vad kostade brevet?" som utkom 1975 på Natur & Kultur. Här finns en gedigen genomgång av brevportot genom tiderna, baserat på en sammanställning av posttaxorna 1636-1975.

Under åren efter sin aktiva verksamhet vid museet fortsatte Sven Carlin att forska i ämnet svensk posthistoria. Han publicerade åren 1982-1992 en rad uppsatser i detta ämne i *Postryttaren*. Den enligt författaren mest intressanta är artikeln "350-årigt brev lade grunden till svenska postverket", i vilken Carlin redogör för förhållandena vid den svenska armén i Tyskland strax före och efter Postverkets bildande 1636. Denna publicerades också i Tyskland 1987 av Gesellschaft für Deutsche Postgeschichte.

I slutet av 1980-talet engagerades Sven Carlin som expert när det gällde Nationalencyklopedins texter om filateli och posthistoria. Författaren var själv medlem i Svens arbetsgrupp och kan därför vittna om stimulerande diskussioner med honom om innehållet i många posthistoriska uppslagsord. Dessutom gällde det att enas om vilka uppslagsord som borde tillkomma i relation till dem som Sven redan på ett tidigt stadium föreslagit. I detta sammanhang ville Sven i regel prioritera personhistoria och äldre posthistoria, framför mer sentida företeelser inom Posten.

Det kan tilläggas att Sven Carlin hade många strängar på sin lyra när det gällde ämnen att skriva om. Redan 1943 gav han (under pseudonymen Dan Carwin) ut en kriminalroman med titeln "Spindeln river nätet". Han publicerade också en biografi över sin företrädare på postmästartjänsten i Hörby, Christian Benedictsson. Denne, som var gift med den 30 år yngre författaren Victoria, fick en sentida upprättelse av Carlin som hade en del att anföra till hans försvaret gentemot hustruns anklagelser.

Sven Carlin avled 1992 vid 75 års ålder.

Karin Svahn

Karin Törn-Åhlén (gift Öhlin 1952, Rabén 1975 och Svahn 1990) föddes i Stockholm 1933. Efter läroverksstudier antogs hon vid postexpeditörskursen 1950 och genomgick utbildningen fram till 1952. Sedan följde ett antal år som postexpeditör vid olika postkontor i Stockholmsregionen.

År 1970 sökte Postmuseum personal med intresse för administrativa uppgifter. Karin Svahn sökte då upp den dåvarande chefen, Gilbert Svenson, och fick träffa honom tillsammans med ställföreträdaren, Sven Carlin. Resultatet av samtalet var att hon blev utlånad till Postmuseum, där hon till en början fick syssla med personalfrågor och andra administrativa göromål.

Efter tre år utsågs Karin Svahn till chef för filateliavdelningen och fick i denna egenskap vara med om att bygga upp många utställningar. Under Gilbert Svensons tid var som nämnts utställningsverksamheten i mångt och mycket inriktad på att visa all slags filateli men även posthistoria. Underlaget var dels material från museets egna samlingar, dels objekt från samlingar som byggts upp av privatpersoner.

I samband med att Sven Carlin började vikariera som chef för museet under Gilbert Svensons sjukdomsperiod fick Karin Svahn ta över hans arbetsuppgifter som ställföreträdande chef. Dessa arbetsuppgifter hade hon även under de år som Carlin var museichef.

År 1981 tog Karin Svahn över redaktörskapet för *Postryttaren*, vilket Carlin också hade haft. Hon arbetade som redaktör i inte mindre än 13 år och lämnade 1994 över till Erik Hamberg som var ansvarig för skriften t.o.m. årgång 2000.

Karin Svahn utsågs till museets chef, med titeln förste intendent, den 1 maj 1982. År 1983 fick hon titeln museichef. Under hennes tolv år som chef skedde en genomgripande ombyggnad av huset på Lilla Nygatan. Ombyggnaden blev klar 1986 och invigdes den 22 augusti. Den innebar att både bottenvåningen och frimärksvåningen helt byggdes om, att man fick en ny filmsal med

modern utrustning och att en butik inrättades. Biblioteket fick en ny läsesal och ett nytt system för bokförvaring. Museet fick nya entréer, både mot Lilla Nygatan och Munkbrogatan. Mycket gjordes också för att behålla och återställa husets ursprungliga karaktär. Som exempel kan nämnas att alla innerdörrar och andra snickerier ritades och nyttillverkades i samråd med Riksantikvarieämbetet.

Andra genomgripande förändringar var att museet fick ett valv i källaren för förvaring av frimärken. Samtliga utställningslokaler byggdes om. Detta fick bl.a. som konsekvens att två nya filatelistiska basutställningar fick byggas upp, nämligen "Att läsa ett brev" och "Det började 1855". På bottenvåningen öppnades en ny posthistorisk basutställning, "Ett brev betyder ...".

En omorganisation gjordes med början

Karin Svahn utsågs till chef för Postmuseum år 1982 och avgick med pension 1994. Här avtackas hon i samband med sin avgång av Stephan Fransius, Posten Framärken. Foto: Ulla Madelaine Neurath.

Karin Svahn was appointed director in 1982 and remained in post until she retired in 1994. Here she is being thanked for her services on the occasion of her retirement.

1982-1983, då en föremålsenhet inrättades. Det tillkom även en informationsenhet och en särskild informationschef anställdes 1988. Året därpå överfördes PFA:s butik på Vasagatan till museet. Samma år tog man över ansvaret för driften av posthuset på Skansen. År 1992 organiserades museet i affärsområden. En affärsplan togs fram i samarbete med PFA, i vars ledningsgrupp museichefen ingick.

Utställningsverksamheten under Svahns tid hade stor variation som riktmärke. Man hade en bank av idéer som var strukturerad efter t.ex. posthistoria, frimärksmotiv resp. andra länders frimärken. Enskilda samlare fick visa sina samlingar på tillfälliga utställningar men också föreningar.

Karin Svahn var också engagerad på det internationella planet. Hon deltog i mötena med International Association of Transport Museums (IATM) och hade många kontakter med de nordiska postmuseerna i Danmark, Finland och Norge.

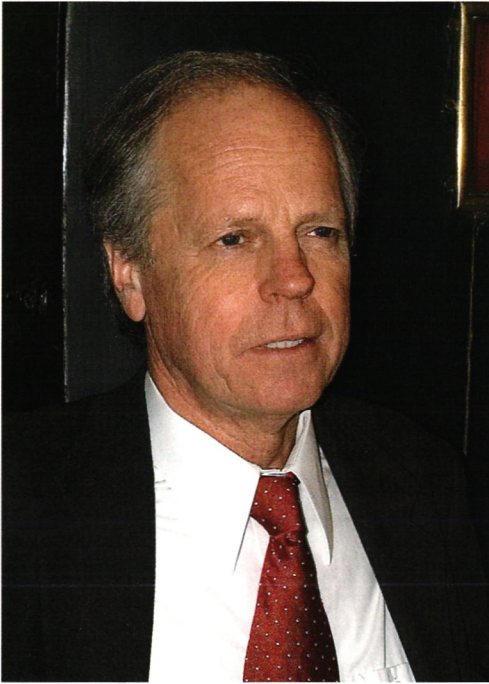
Karin Svahn var, liksom Gilbert Svensson, väl förankrad i den filatelistiska föreningsvärlden. Hon var således sekreterare under några år i början av 1980-talet i Sveriges Filatelist-Förbund och styrelsemedlem i åtskilliga filatelistföreningar. Hon har dessutom varit styrelsemedlem i Postmusei Vänner ett tiotal år, några år också som kassaförvaltare.

Karin Svahn samlar själv diverse filatelistiska objekt, såsom material från Bromma resp. Vätö, försändelser, speciellt luftpostbefordrade, blommor på frimärken, mm. Hennes största fritidsintresse just nu är blomsterodling samt fotografering av svenska vildblommor.

Gunnar Nordlinder

Postmuseums nionde chef sedan starten, Gunnar Nordlinder, föddes 1946. Efter studentexamen 1966 och en fil. kand. 1972 anställdes Nordlinder vid Sjöhistoriska museet 1975 där han avslutade sin anställning som avdelningsdirektör 1994.

Övergången från ett traditionellt museum som Sjöhistoriska till ett företagsmuse-

Gunnar Nordlinder utsågs till chef för Postmuseum 1994. Han kom från Sjöhistoriska museet, där han var avdelningschef. Foto: Robert Mattson.

Gunnar Nordlinder was appointed director in 1994. He came from the Maritime Museum, where he was a departmental manager.

um som Postmuseum upplevde Gunnar Nordlinder som något av en kulturkrock. Postmuseum var organisatoriskt en del av det vinstdrivande Posten Frimärken och museichefen blev därför en av medlemmarna i företagens ledningsgrupp.

Under Gunnar Nordlinders tid vid Postmuseum har den organisatoriska samhörigheten med Posten Frimärken upphört. Museet sorterar sedan år 2000 under Posten Kommunikation, från våren 2005 Information Posten AB. Detta innebar stora förändringar genom att Postmuseum därmed knöts fastare till Postkoncernen och åter fick ett tydligt uppdrag att spegla hela Posten.

Den andra stora förändringen under de senaste elva åren har varit den genomgripande ombyggnaden av museet under senare delen av 1990-talet vilken var klar i november 1999. Då byggdes ungefär två tredjedelar av museet om: man fick en ny entré,

nya inredningar i museibutiken och biblioteket. Besökarna kunde nu själva söka böcker eller tidskrifter i öppna hyllor. Det skapades också ett digitaliserat biblioteks- och informationscentrum för frimärken och posthistoria, Post F@ktum. Konferensutrymmen och en restaurang med eget kök ställdes i ordning. Dessutom tillkom en ny basutställning, "Märkvärdigt!" som visade frimärkets historia i Sverige och utomlands i tre stora rum. Hela ombyggnaden, inklusive förarbeten och projektering, gjordes på mycket kort tid, mindre än ett år.

Gunnar Nordlinder menar att man inom museet bör fortsätta traditionen med insamlings- och anskaffningsverksamhet men med en delvis annan inriktning. Behovet av att fylla på lagret av tredimensionella föremål är inte längre så betonat. Man koncentrerar sig istället mer på insamling av andra dokument som foton, intervjuer o. dyl. Postmuseum är medlem i Samdok (Samtidsdokumentation) och är där aktivt med att samordna insamlingsverksamheten med andra museer.

Digitaliseringen är viktig för museet. Således har man kunnat skanna in drygt 50.000 bilder av foton, föremål, brev och frimärken som lagts i olika databaser vilka presenteras på hemsidorna. De senaste mätningarna visar att dessa sidor har närmare 40.000 besökare varje år. Den redan tidigare mycket höga ambitionsnivån när det gäller skolverksamheten har under Nordlinders tid höjts ytterligare genom att den både breddats och fördjupats.

Man har inom museet en hög ambitionsnivå när det gäller skolverksamheten. Det ska således finnas undervisningsprogram för alla från 6-åringar till gymnasister. Som exempel kan nämnas de skolprogram för 10-11-åringar som genomförts i samband med större tillfälliga utställningar. Ett annat är "Källor och källkritik", avsett för gymnasister som på detta sätt kan förbereda sitt projektarbete i grupp. Här får man också lära sig att söka information på internet och i museets databaser.

Ett sätt att utnyttja kapaciteten under främst vardagar är att erbjuda utrymmen för

konferenser, både till enheter inom Posten och till externa företag och organisationer. Konferensgäster erbjuds därvid visningar av pågående utställningar. Uthyrning av lokaler till framför allt filatelistföreningar är ett ytterligare sätt att utnyttja kapaciteten, liksom det är ett sätt att stärka samarbetet med dessa föreningar.

Under Gunnars Nordlinders tid vid museet har samarbetet med olika postmuseer ute i världen intensifierats, speciellt med de nordiska. Det senare har lett till att flera gemensamma projekt genomförts. Här kan särskilt nämnas "Längs Nordens äldsta postvägar" som resulterat i en bok med samma namn. Ett annat är webb-utställningen "Posten från slott till koja".

Gunnar Nordlinder upplever sig ha ett tätt och gott samarbete med berörda enhe-

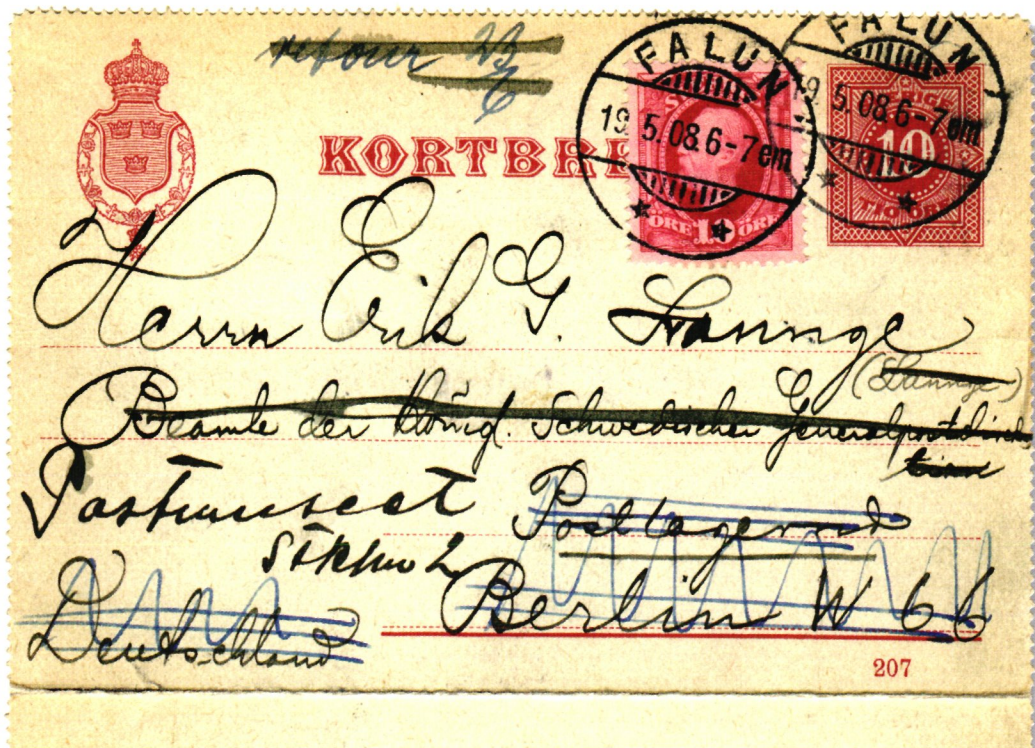
ter inom Posten. Han vill också att alla anställda inom Posten ska känna sig extra välkomna till museet. Som ett led i detta finns i personaltidningen *Nyhetsposten* varje månad en särskild spalt om Postmuseum och dess aktiviteter.

Samarbetet med föreningen Postmusei Vänner fungerar utmärkt, enligt Nordlinder. Det främsta samarbetsprojektet är årsboken, *Posttryttaren*, vilken utkommit i 55 år hittills. Genom föreningen tar museet tillvara alla människor med fritidsintressen som tangerar museets verksamhet. Vänföreningen stöder också museet med gåvor av filatelistiska och posthistoriska föremål.

Det kan slutligen nämnas att Gunnar Nordlinder är mycket intresserad av musik, speciellt folkmusik. Han spelar bl.a. munspel och är riksspelman på detta instrument.

Kortbrev från Johannes Döss (sedermera chef för både Postsparbanken och Postgirot), till Erik Lannge när denne besökte postmuseet i Berlin i maj 1908. Brevet handlar om utgivningen av "Postboken".

Letter card from Johannes Döss (who later became head of both the Post Office Savings Bank and the Post Office Giro) to Erik Lannge when the latter was visiting the postal museum in Berlin in May 1908. The subject of the letter is the publication of "Postboken" (the Post Office Book).

Källor och litteratur

Carlin, Sven,

Gilbert Svenson in memoriam.
Postryttaren 1988.

Djurberg, Håkan, m.fl.,

Erik G. Lannge in memoriam.
Nordisk posttidskrift nr. 8-9 1955.

Elgenstierna, Gustaf (red.),

Svenska adelns ättartavlor
med tillägg och rättelser, VI.
Stockholm 1931.

Heurgren, Paul Gerhard,

Minnesanteckningar.
Manus i Postmuseums arkiv u.å.

Jonsson, Egon,

Paul Heurgren.
Postryttaren 1966.

Jonsson, Egon,

Erik Gustaf Lannge
– Postmuseums grundare och vän.
Postryttaren 1992.

Jonsson, Egon,

Sven Carlin in memoriam.
Postryttaren 1993.

Julin, Teodor,

Postdirektör Erik G. Lannge in memoriam.
Postryttaren 1956.

Kuschner, Jonas,

Johannes Rudbeck. *SBL*, 30.
Stockholm 1998-2000.

Petrelius, Vilhelm,

”Det var en tjugande idyll”.
Postens årsbok 1951.

Sundman, Gösta,

Gunnar Stenerudh.
Postryttaren 1966.

Svenska män och kvinnor.

Biografisk uppslagsbok.
Band 3, 6.
Stockholm 1946, 1949.

Viklund, Olof,

Postala gestalter. I. Vilhelm Petrelius.
Postens årsbok 1963.

Post Museum Directors

Over the past 100 years, Post Museum has had nine directors. Most of these have held the post for over ten years.

To begin with, the position as head of Post Museum was only a part-time appointment. It was not until Paul Gerhard Heurgren that the Museum had a full-time curator. The title of the post was initially 'föreståndare' (head) but was changed to 'intendent' (curator) while Johannes Rudbeck was in office and later to 'förste intendent' (chief curator). It was not until the appointment of Karin Svahn that the title 'museichef' (director) came into use.

Erik Lannge (1878-1955)

Erik Lannge was the driving force behind Post Museum. During the first meeting of Nordic Post Office officials in Stockholm in 1903, he had arranged an exhibition that was both retrospective and forward-looking. At this exhibition, the stamp collection belonging to Heinrich Lichtenstein, the stamp dealer, was on display, as well as a number of postal objects that Lannge had borrowed from all over the country. All items collected for this exhibition were kept and became the basis of the Museum's collections.

When Post Museum was established – after the Postmaster General, Edvard von Krusenstierna, had asked Lannge to look into the matter – nine rooms in the Post Office building at Lilla Nygatan 6 were allocated to the Museum. Of these nine rooms, seven were used to display various objects (three were used for historical collections, three for the model collection and one for stamp collections).

Erik Lannge was appointed manager of Post Museum in 1906. He was in charge for four years, until 1910. During the same period he had been head of the Post Office

Educational Institution. For his work as the Museum's manager, Lannge received 900 kr per annum. It should be added that the reason he left was that he had been appointed 'överkontrollör' (superintendent) of the Post Office Western District in Gothenburg.

Lannge was a prolific writer and together with Johannes Döss, the future head of the Post Office Savings Bank, he published "Postboken" (the Post Office Book), a comprehensive reference book containing explanations of most words used in postal statutes and regulations. This was published 1908 – 1915, in three editions, and was in constant use by many postmasters.

Vilhelm Petrelius (1875-1952)

Petrelius was a teacher at the Post Office training courses in Stockholm 1906 – 1909 and became an Articled Clerk at the Post Office First Bureau in 1910. This post included the headship of the Post Office Educational Institution (1911-1913), where he succeeded Erik Lannge.

At the same time as he held this post, Vilhelm Petrelius was manager of Post Museum, from 1st January 1911. Unlike his predecessor, he received no extra remuneration for his work at the Museum. He left both posts in 1913 when he was appointed superintendent of the Post Office Western District after Erik Lannge, and moved to Gothenburg.

For obvious reasons, there is not a great deal to report on Petrelius' short period in charge of the Museum. The only mention of his achievements as the Museum's manager is Olof Viklund's obituary in "Postens Årsbok" (the Post Office Annual) 1963: "He found the appointment of great interest, being both well read and of a practical disposition, but his time as the Museum's mana-

ger was too short to leave any noticeable trace. However, it is known that he instigated certain improvements”.

Johannes Rudbeck (1867-1935)

Johannes Rudbeck was put in charge of Post Museum in 1913, an appointment he held in addition to his work as Secretary of the Post Office Second Bureau, where he was mainly in charge of equipment resources. He received no extra payment for his work as the Museum's manager until 1924 when he was awarded 600 kr per annum. Rudbeck was appointed chief curator in 1917, when he was put in charge of stamp resources (an appointment he performed in parallel with his post as the Museum's manager).

One of Rudbeck's most important achievements at Post Museum was the introduction, as early as 1914, of a registration system for objects acquired by the Museum. During his time as the Museum's manager, Rudbeck also wrote articles on postal history. The most important one is “Svenska fartyg och sjöpostförbindelser under trehundra år” (Swedish Ships and Sea-Mail Routes during three hundred years) which was published in 1933. In addition, “Svenska poststämplor i Postmuseum från tiden före frimärkenas införande” (Swedish Postmarks at Post Museum from the Period before the Introduction of Stamps) is worth a mention. This was published in “Meddelanden från Postmuseum” (News from Post Museum) No. 2 in 1920.

Paul Gerhard Heurgren (1886-1966)

Heurgren took up his post at Post Museum in 1925, having been employed in the Post Office library at various times. In 1937 he was appointed registrar and in 1948 curator.

During the first few years, Heurgren was working as an assistant to Johannes Rudbeck but in 1934 he became the Museum's first full-time manager. The Museum changed radically during his eighteen years as manager. In 1939, the Stockholm 2 post office moved from the Museum building

on Lilla Nygatan to new premises on Stora Nygatan. After extensive rebuilding work, the Philatelic Department was opened on the first floor in August 1941 and the Historical Department was opened on the ground floor eight years later.

During his time as the Museum's manager, Heurgren was heavily involved in studies and research which resulted in many articles being published in various magazines. However, his most outstanding work is the extensive “Bibliografi över innehållet i svenska postala författningar och skrivelser 1541-1889”. (Bibliography of the contents of Swedish Postal Statutes and Notices 1541-1889). The work was published between 1925 and 1936, in fifty copies, made up of nine volumes comprising 1,578 pages. Another important work is “Allmän posthistoria” (General Postal History) which was published in two parts in 1926 and 1928.

After his retirement, Heurgren devoted himself to writing about, among other things, postal history. This resulted in several books and articles in Swedish and foreign press. His most comprehensive works are “Svensk militärpost” (Swedish Military Mail) published in 1961 and “Svensk diligensstrafik” (Swedish Mailcoach Traffic) published in 1964. Heurgren had no fewer than ten lengthy articles on various subjects published in *Postryttaren* between 1952 and 1964.

Gunnar Stenerudh (1909-1966)

Stenerudh was employed by the General Post Office in 1938. He was appointed manager of Post Museum on 1st December 1952 and remained faithful to the Museum until his untimely death in 1966. He had studied at “Stockholms stadsmuseum” (the City of Stockholm Museum) and the postal museum in Berne. He had also worked as an assistant at Post Museum while Heurgren was in charge.

During Stenerudh's time, the premises for the Museum staff were rebuilt. The exhibition rooms for the historical collections were also modernised. In addition, an inventory was made containing descriptions

and photographs of the items in the department. During this work, the printing press that had been used to print the first Swedish stamps was found, dismantled, in the Museum's store room.

Like his predecessor P. G. Heurgren, Stenerudh was involved in research into postal history. The result of this research was mainly published in the Museum's annual, *Postryttaren*. The most comprehensive articles were on the subject of "Brevet – ett meddelande genom tiderna" (The Letter – a journey through time), in which Stenerudh describes the history of the letter, from several thousand years before Christ until the middle of the 20th century.

Gilbert Svenson (1919-1987)

Svenson started his long museum career at the Museum of Art at the University of Lund, continued on to "Gotlands Fornsal" (Ancient Gotland) and ended up at the Museum of Värmland in Karlstad. From there he moved to Stockholm in 1961 where he was appointed curator at Post Museum. After five years as curator, Gilbert Svenson was appointed head of the Museum in 1966. He was the first person with museum qualifications to be in charge of Post Museum.

With Svenson as head, the Museum took a new course with regard to temporary exhibitions. His enthusiasm for the stamp as a picture was a bonus when he created temporary exhibitions based on stamp motifs. Gilbert Svenson was a pioneer when it came to activities for schools and young people in the Museum. By co-operating with i.a. Cronsjö, young people's philately, especially the collecting of stamps with specific motifs got a platform at the Museum.

As an author and art graduate, Gilbert Svenson published no fewer than ten articles on "Stildrag hos våra frankotecken" (Style Features of our Postage Stamps) in *Postryttaren* between 1962 and 1971. These were based on, among other things, material about Swedish stamps not previously studied, e.g. proposed designs.

Sven Carlin (1917-1992)

Sven Carlin was taken on by Post Museum in 1966, the same year as Gilbert Svenson became head of the Museum. He was deputy head from 1976 to 1980 and was put in charge of the Museum in 1980.

From a purely organisational point of view, the relationship between Post Museum and the rest of the Post Office changed during Carlin's time. In connection with the change of manager, operation of the Museum was transferred to the Post Office Information Department; however, this solution only lasted a short time. On 1st October 1981, Post Museum was transferred to the Post Office Stamp Department, the unit responsible for the production and sale of Swedish stamps.

Over many years, Sven Carlin wrote a number of articles on Swedish postal history. In one of these, he reveals his interest in collecting stamps. His particular interest was the first issues in different countries.

Sven Carlin's most important achievement in postal history was the standard-setting work "Vad kostade brevet?" (What does the letter cost?) which was published in 1975 by Natur & Kultur. This contains a comprehensive study of letter postage in times gone by, based on a summary of the postage rates from 1636 until 1975.

During the years following his active work at the Museum, Sven Carlin continued to research the subject of Swedish postal history. Between 1982 and 1992, he published a number of articles on this subject in *Postryttaren*. This author considers the most interesting article to be "350-årigt brev lade grunden till svenska postverket" (A 350 year old letter laid the foundation of the Swedish Post Office), where Carlin reports on the conditions in the Swedish army in Germany just before and after the Swedish Post Office was founded in 1636.

Karin Svahn (1933-)

After some fifteen years at various post offices in Stockholm, Karin Svahn started

working at Post Museum in 1970. After three years, she was appointed head of the Philately Department and in this capacity was involved in planning a number of exhibitions.

Karin Svahn was appointed head of the Museum on 1st May 1982, with the title first curator. In 1983 she was given the title Director of the Museum. During her twelve years in charge, comprehensive rebuilding work was carried out in the building on Lilla Nygatan. The work was completed in 1986 and involved thorough rebuilding of both the ground floor and the stamp floor, the installation of a new cinema with modern equipment and the creation of a shop. The library was given a new reading room and a new system for storing books. A lot was also done to maintain and restore the building's original character. An example is that all internal doors and other woodwork was redesigned and manufactured in consultation with "Riksantikvarieämbetet" (Central Board of Antiquities).

Re-organisation work was carried out starting 1982-83, when an Objects Department was installed. An Information Unit was also added and a full-time Information Manager was taken on in 1988. The following year, the Post Office shop on Vasagatan was transferred to the Museum. The same year, Post Museum assumed responsibility for the operation of the post office building at "Skansen" (Open Air Museum).

Karin Svahn retired in 1994.

Gunnar Nordlinder (1946-)

Nordlinder started work at "Sjöhistoriska museet" (Maritime Museum) in 1975 and was departmental manager when he left in 1994 to take up the post as director of Post Museum.

During Gunnar Nordlinder's time at the Museum, the organisational relationship with "Posten Frimärken" (the Post Office Stamp Department) has ceased. Since 2000, the Museum comes under "Posten Kommunikation" (the Post Office Communication Department), which was renamed "Informa-

tion Posten AB" from the spring of 2005. This involved great changes since the relationship with the Post Office Group became closer and the Museum was again given express instructions to mirror all aspects of Post Office activities.

The other great change during the last eleven years has been the comprehensive rebuilding of the Museum during the latter part of the 1990's, which was completed in November 1999. Approximately two thirds of the Museum was rebuilt: there was a new entrance hall, new fixtures and fittings in the Museum shop and in the library. Visitors could now look for books and magazines on open shelves themselves. A digitalised library and information centre for stamps and postal history, Post F@ktum, was also created, as well as conference rooms and a restaurant with its own kitchen. In addition, a new primary exhibition, "Märkvärdigt!" (Remarkable!) was established, which showed the history of the stamp in Sweden and abroad in three large rooms. All the rebuilding work, including preparation and planning, was carried out in a very short time, less than a year.